NHẬP MÔN LẬP TRÌNH

CÂU LỆNH LẶP

Nội dung

- 1 Câu lệnh for
- 2 Câu lệnh while
- 3 Câu lệnh do... while
- 4 Một số kinh nghiệm lập trình

Đặt vấn đề

❖ Ví dụ

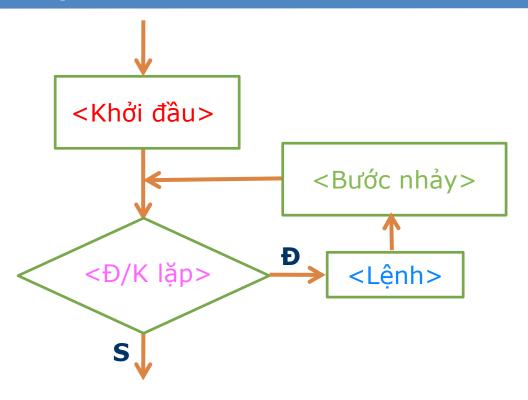
- Viết chương trình xuất các số từ 1 đến 10
 => Sử dụng 10 câu lệnh printf
- Viết chương trình xuất các số từ 1 đến 1000
 => Sử dụng 1000 câu lệnh printf!

Giải pháp

- Sử dụng cấu trúc lặp lại một hành động trong khi còn thỏa một điều kiện nào đó.
- 3 lệnh lặp: for, while, do... while

Câu lệnh for

for (<Khởi đầu>; <Đ/K lặp>; <Bước nhảy>)

<Lệnh>; (<Khởi đầu>, <Đ/K lặp>, <Bước nhảy>: là biểu thức C bất kỳ có chức năng riêng <Lênh>: đơn hoặc khối lênh.

Câu lệnh for

```
void main()
{
```


Câu lệnh FOR là một câu lệnh đơn và có thế lồng nhau.

```
if (n < 10 \&\& m < 20)
```


❖ Trong câu lệnh for, có thể sẽ không có phần <Khởi đầu>

Trong câu lệnh for, có thể sẽ không có phần <Bước nhảy>

❖ Trong câu lệnh for, có thể sẽ không có phần <Đ/K lặp>

```
int i;
```


- Lệnh break làm kết thúc câu lệnh.
- Lệnh continue bỏ qua lần lặp hiện tại.

```
printf("%d\n", i);
}
```

{

```
printf("%d\n", i);
```


Không được thêm; ngay sau lệnh lệnh for.=> Tương đương câu lệnh rỗng.

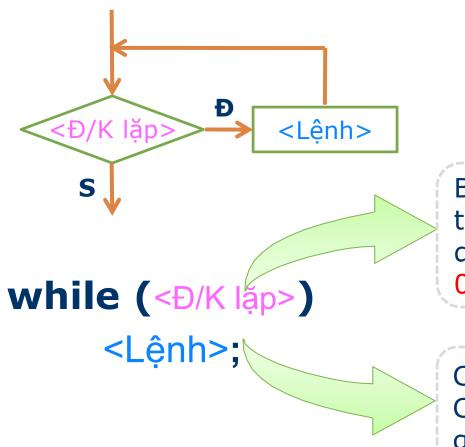
```
{
    printf("%d", i);
    printf("\n");
}
```


- Các thành phần <Khởi đầu>, <Đ/K lặp>,
 <Bước nhảy> cách nhau bằng dấu ;
- Nếu có nhiều thành phần trong mỗi phần thì được cách nhau bằng dấu ,

Câu lệnh while

Biểu thức C bất kỳ, thường là biểu thức quan hệ cho kết quả 0 (sai) và != 0 (đúng)

Câu lệnh đơn hoặc Câu lệnh phức (kẹp giữa { và })

Câu lệnh while

Câu lệnh while - Một số lưu ý

Câu lệnh while là một câu lệnh đơn và có thế lồng nhau.

```
if (n < 10 \&\& m < 20)
```


Câu lệnh while - Một số lưu ý

Câu lệnh while có thể không thực hiện lần nào do điều kiện lặp ngay từ lần đầu đã không thỏa.

```
void main()
{
```

```
printf("%d\n", n);
n--;
}
```

}

Không được thêm; ngay sau lệnh lệnh while.

```
int n = 0;
```

```
printf("%d\n", n);
n++;
}
```


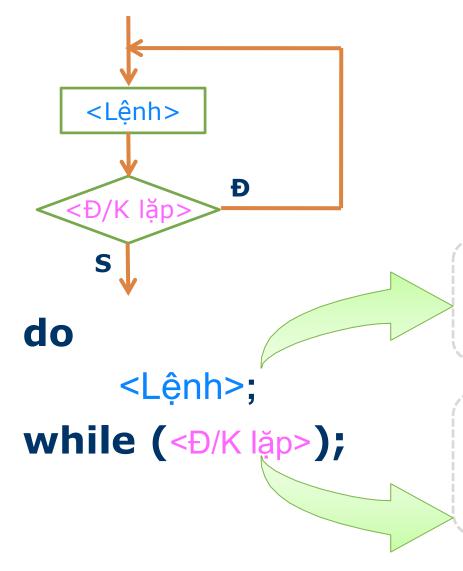
Câu lệnh while - Một số lưu ý

❖ Câu lệnh while có thể bị lặp vô tận (loop)

}

Câu lệnh do... while

Câu lệnh đơn hoặc Câu lệnh phức (kẹp giữa { và })

Biểu thức C bất kỳ, thường là biểu thức quan hệ cho kết quả 0 (sai) và != 0 (đúng)

Câu lệnh do... while

Câu lệnh do... while - Một số lưu ý

Câu lệnh do... while là một câu lệnh đơn và có thể lồng nhau.

```
int a = 1, b;
```


Câu lệnh do... while - Một số lưu ý

Câu lệnh do... while sẽ được thực hiện ít nhất 1 lần do điều kiện lặp được kiểm tra ở cuối.

```
void main()
{
    int n;
```

つつ

Câu lệnh do... while - Một số lưu ý

❖ Câu lệnh do... while có thể bị lặp vô tận (loop)

•••

for, while, do... while

❖Đều có khả năng lặp lại nhiều hành động.

for, while, do... while

❖ Số lần lặp xác định ngay trong câu lệnh for

while & do... while

- *while có thể không thực hiện lần nào.
- ❖ do... while sẽ được thực hiện ít nhất 1 lần.

```
{
...;
}
```

qo

}

Bài tập thực hành

- 3. Nhập một số nguyên dương n (n > 0). Hãy cho biết:
- a. Có phải là số đối xứng? Ví dụ: 121, 12321, ...
- b. Có phải là số chính phương? Ví dụ: 4, 9, 16, ...
- c. Có phải là số nguyên tố? Ví dụ: 2, 3, 5, 7, ...
- d. Chữ số lớn nhất và nhỏ nhất?
- e. Các chữ số có tăng dần hay giảm dần kh

Bài tập thực hành

4. Nhập một số nguyên dương n. Tính:

$$\Rightarrow$$
a. $S = 1 + 2 + ... + n$

$$\stackrel{2}{\triangleright}$$
b. S = 1² + 2² + ... + n²

$$S = 1 + 1/2 + ... + 1/n$$

$$3 - 1 = 1 + 2 + ... + n = n!$$

$$\stackrel{\text{?}}{\triangleright}$$
e. S = 1! + 2! + ... + n!

- 5. Nhập 3 số nguyên a, b và n với a, b < n. Tín các số nguyên dương nhỏ hơn n chia hết ch nhưng không chia hết cho b.</p>
- 6. Tính tổng các số nguyên tố nhỏ hơn n (0 < r

Bài tập thực hành

- Nhập một số nguyên dương n. Xuất ra số ngược
 lại. Ví dụ: Nhập 1706 → Xuất 6071.
- 8. Tìm và in lên màn hình tất cả các số nguyên trong phạm vi từ 10 đến 99 sao cho tích của 2 chữ số bằng 2 lần tổng của 2 chữ số đó.
- 9. Tìm ước số chung lớn nhất của 2 số nguyêr dương a và b nhập từ bàn phím.
- 10. Nhập n. In n số đầu tiên trong dãy Fibonacy.

a.
$$a_0 = a_1 = 1$$

b.
$$a_n = a_{n-1} + a_{n-2}$$

Bài tập 3a

```
void main()
{
```


Bài tập 3b

```
void main()
```


Bài tập 3c

```
void main()
{
```


Bài tập 3d

```
void main()
{
```

• • •

Bài tập 3e

```
void main()
{
```


Bài tập 4a

```
void main()
```


Bài tập 4b

```
void main()
```


Bài tập 4c

```
void main()
```


Bài tập 4d

```
void main()
```


Bài tập 4e

```
void main()
```



```
void main()
{
```



```
void main()
{
```



```
void main()
{
```



```
void main()
{
```


- ❖ Ví dụ: a = 12, b = 8
- Cách 1:
 - Cho 1 biến i chạy từ 8 trở về 1, nếu cả a và b đều chia hết cho i thì dừng và i chính là uscln.
 - 8, 7, 6, 5, 4 => USCLN của 12 và 8 là 4.
- Cách 2:
 - USCLN của a & b (a khác b), ký hiệu (a, b) là:
 - (a b, b) nêu a > b
 - (a, b a) nếu b > a
 - (12, 8) = (4, 8) = (4, 4) = 4


```
void main()
```



```
void main()
{
```


- ❖ Dãy Fibonacy: a₀ a₁ a₂ ... a_{n-2} a_{n-1} a_n
 - Với $a_0 = a_1 = 1$, $a_n = a_{n-1} + a_{n-2}$
- ❖ Ví dụ: 1 1 2 3 5 8 13 21 ...
- Xuất n phần tử đầu tiên của dãy Fibonacy
 - n = 1 => 1, n = 2 => 1 1
 - n > 2
 - Lưu lại 2 phần tử trước nó là a và b
 - Mỗi lần tính xong cập nhật lại a và b.
- ❖ Nên thêm 2 phần tử ảo đầu tiên là a₋₂, a₋₁
 - **101123581321...**


```
void main()
{
```

- S = 1/2 + 1/4 + ... + 1/2n
- S = 1 + 1/3 + 1/5 + ... + 1/(2n+1)
- $S = \frac{1}{1x^2} + \frac{1}{2x^3} + \dots + \frac{1}{nx^{n+1}}$
- S = 1/2 + 2/3 + ... + n/(n+1)
- S = 1 + 1/(1 + 2) + ... + 1/(1 + 2 + ... + n)
- Liệt kê tất cả ước số của số nguyên dương n
- Tính tổng các ước số của số nguyên dương n
- Đếm số lượng ước số của số nguyên dương n
- Tính tổng các ước số chẵn của số nguyên dương n